

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 11 -- ΠΕΙΡΑΙΑΣ -- 18532 -- ΤΗΛ. 210-4224752, 4223687

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η κρίση, οι νέοι και το δίλημμα

Η αίσθηση ότι οι νέοι θα ζήσουν χειρότερα, θα εργαστούν περισσότερα χρόνια και με λιγότερα κοινωνικά δικαιώματα από τους γονείς τους είναι πια **εδραιωμένη** όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες δυτικοευρωπαϊκές κοινωνίες, στις οποίες το δημογραφικό ισοζύγιο δεν ευνοεί τους νέους, όπως σε χώρες σαν τις αραβικές, το Ιράν ή την Τουρκία. Αποτελεί επίσης κοινή διαπίστωση ότι οι πιο βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα χαμένοι από τη σημερινή κρίση στην Ελλάδα θα είναι οι νέοι. Πολλοί από αυτούς αναζητούν ή ονειρεύονται κάποια διέξοδο απασχόλησης στο εξωτερικό, ενώ ήδη καταγράφεται το διαζυγίο τους από το κατεστημένο πολιτικό σύστημα και τα κόμματα εξουσίας.

Η αγανάκτηση των νέων, το φλερτ με τα άκρα και η αντικομματική τους κουλτούρα παρουσιάζουν κάποιες αναλογίες με τη ριζοσπαστικοποίηση των νέων μουσουλμάνων στις δυτικές κοινωνίες, οι οποίοι, παρά το γεγονός ότι γεννήθηκαν, ανατράφηκαν και σπούδασαν στη Δύση, στρέφονται βίαια εναντίον της, γιατί αισθάνονται εκτός συστήματος και αντιμετωπίζουν εργασιακά και πολιτισμικά αδιέξοδα. Αν οι νέοι μουσουλμάνοι της Δύσης φαίνεται να αντιδρούν σε ένα υπόρρητα ρατσιστικό και πολιτισμικό κατεστημένο, απότοκο της αποικιοκρατίας, οι νέοι στην Ελλάδα αντιδρούν σε ένα γενεαλογικό κατεστημένο γραφειοκρατικού και πολιτικού **νεποτισμού**, που δεν επέτρεπε την ανάδειξη ικανών και ταλαντούχων νέων σε θέσεις ευθύνης και οδήγησε τη χώρα στην τρέχουσα κρίση.

Αν χώρες, όπως η Βρετανία, έχοντας συνειδητοποιήσει την πολιτισμική αποξένωση και τον ιδεολογικό εκτροχιασμό των μουσουλμανικών νεολαίων τους, προσπαθούν να βρουν τρόπους να τους ενσωματώσουν πολιτισμικά και θεσμικά ή να τους αποτρέψουν από τη βία, στην Ελλάδα δεν φαίνεται να έχει γίνει αντιληπτό ότι η κρίση θα δώσει εκρηκτικές διαστάσεις στο χάσμα των γενεών. Ως τώρα η οικογένεια και οι συντάξεις των παππούδων αποτελούσαν το ενισχυτικό αντίδοτο των γηραιότερων προς τους νεότερους, υποκαθιστούσαν το Κράτος Πρόνοιας, χρηματοδοτούσαν σπουδές ή ενίσχυαν το νεανικό βαλάντιο ως την επαγγελματική αποκατάσταση. Με την περικοπή μισθών και συντάξεων το οικογενειακό εισόδημα ή οι συντάξεις δεν θα μπορούν πια να παίξουν αυτόν τον ρόλο. Η αλληλεγγύη των γενεών βαθμιαία εκλείπει, το οικογενειακό στήριγμα εξανεμίζεται και επομένως η αντισυμβατική ριζοσπαστικοποίηση της νεολαίας δεν θα βρίσκει πια αντισταθμίματα. Οι νέοι δεν μπορούν να υφίστανται δυσανάλογα το **άγχος** της ανεργίας και να μην αντιδρούν ή να μην έχουν ουσιαστικό και υπεύθυνο λόγο για την πορεία της χώρας.

Θα πρέπει, επομένως, να υπάρξει ειδική μέριμνα για τους νέους στην Ελλάδα, ώστε να μην εδραιωθεί το αίσθημα απόγνωσης και το σύνδρομο των χαμένων γενεών. Και τούτο συμπεριλαμβάνει και το εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο σε αντίθεση με άλλες χώρες στην Ελλάδα δυστυχώς καλλιεργεί αυτή την αντισυμβατική διάθεση. Όταν οι νέοι κουράζονται υπερβολικά για να εισαχθούν στα πανεπιστήμια και μετά εξέρχονται άνεργοι, υποαπασχολούμενοι ή απροετοίμαστοι για την αγορά εργασίας, αυτό είναι φυσικό να δημιουργήσει αισθήματα αποτυχίας. Ούτε πρέπει να καλλιεργείται η ψευδαίσθηση ότι οι νέοι μπορούν να βρουν εύκολα εργασία στο εξωτερικό, καθώς οι διαθέσιμες θέσεις εργασίας είναι συνήθως είτε χειρωνακτικές είτε ιδιαίτερα εξειδικευμένες. Προετοιμάζει όμως το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα τους νέους για να διεκδικήσουν αποτελεσματικά εργασία εκτός Ελλάδος;

Ενώ το θέμα της «απασχολησιμότητας» (employability) είναι ψηλά στις προτεραιότητες των αγγλικών πανεπιστημίων, δεν ξέρω αν συμβαίνει το ίδιο και στα ελληνικά πανεπιστήμια,

ιδιαίτερα στις ανθρωπιστικές σχολές. Αυτό δεν σημαίνει απαραίτητως υποταγή στην αγορά εργασίας, αλλά πρακτική και ουσιαστική προετοιμασία των φοιτητών. Από νέους που στέλνουν βιογραφικά για σπουδές ή αναζητούν εργασία στο εξωτερικό διαπιστώνω ότι πολλοί από αυτούς δεν είναι σε θέση να συντάξουν ένα κατάλληλο βιογραφικό. Τα αγγλικά πανεπιστήμια εκπαιδεύουν συστηματικά τους φοιτητές στο πώς να συντάσσουν βιογραφικά, αιτήσεις για εργασία ή έρευνα και να προετοιμάζονται για μια συνέντευξη, αμφιβάλλω όμως αν στα ελληνικά πανεπιστήμια συμβαίνει το ίδιο. Ακόμη και η εξέταση μαθημάτων σε ξένα πανεπιστήμια με την προετοιμασία ιστοσελίδων ή παρουσιάσεων με διαφάνειες (Powerpoint) αποβλέπει στην εξοικείωση των φοιτητών με μεθόδους αυτοπαρουσίασης, επικοινωνιακότητας και ανάδειξης των προσόντων τους.

Η κρίση θα οδηγήσει κατ' ανάγκη στην αποσύνδεση των προπτυχιακών σπουδών από τη μονόδρομη επαγγελματική απασχόληση και ως εκ τούτου οι έλληνες φοιτητές θα πρέπει με το τέλος των σπουδών τους να έχουν ένα εύρος δεξιοτήτων και τη δυνατότητα επιλογών απασχόλησης. Για έλληνες αποφοίτους ανθρωπιστικών σπουδών που ψάχνουν εργασία στο εξωτερικό δεν αρκούν μόνο οι τυπικές γνώσεις, αλλά η συνθετική και επιχειρηματολογική ικανότητα, την οποία δυστυχώς δεν αποκτούν από τις προπτυχιακές σπουδές τους στην Ελλάδα.

Η κρίση θα πλήξει άσχημα τους νέους και αν θέλουμε να τους δώσουμε περισσότερες ευκαιρίες για εργασία θα πρέπει να αναθεωρηθούν ριζικά προγράμματα σπουδών, μέθοδοι διδασκαλίας και τρόποι εξέτασης. Αν η Ελλάδα δεν τους εμπιστευθεί, δεν τους δώσει ευκαιρίες και δεν εγκαταλείψει την αρτηριοσκληρωτική νοοτροπία της επιτηρίδας, δύσκολα θα ορθοποδήσει. Μπορεί κάποιες μη ευρωπαϊκές χώρες να είναι δημογραφικά νεανικές, χώρες όμως σαν την Ελλάδα δεν έχουν άλλη επιλογή από το να γίνουν ιδεολογικά νεανικές. *Η κρίση εν τέλει θέτει το αμείλικτο δίλημμα: είτε θα δοθεί η ευκαιρία στους νέους να ηγηθούν και να αλλάξουν τη χώρα είτε αυτοί θα οδηγηθούν στα άκρα και στην εκρηκτική απόγνωση.*

Ο κ. Δημήτρης Τζιόβας είναι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Birmingham της Αγγλίας.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Να συντάξετε την περίληψη του κειμένου. (110-130 λ.) 25
μ.

B1. Να σχολιάσετε το περιεχόμενο του χωρίου με πλάγια γραφή σε μία παράγραφο 80-100 λέξεων.
10μ.

B2α. Να γράψετε από ένα συνώνυμο σε καθεμία από τις λέξεις: **εδραιωμένη, νεποτισμού, άχθος, αμείλικτο, απόγνωση.**
5μ.

B2β. Να γράψετε από ένα αντώνυμο σε καθεμία από τις λέξεις: ριζοσπαστικοποίηση, υπόρρητα, ανάδειξης, ριζικά, αρτηριοσκληρωτική.
5μ.

B3α. Να εντοπίσετε έναν τρόπο ανάπτυξης της β παραγράφου.
10μ.

B3β. *Η κρίση θα πλήξει άσχημα τους νέους και αν θέλουμε να τους δώσουμε περισσότερες ευκαιρίες για εργασία θα πρέπει να αναθεωρηθούν ριζικά προγράμματα σπουδών, μέθοδοι διδασκαλίας και*

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 11 -- ΠΕΙΡΑΙΑΣ -- 18532 -- ΤΗΛ. 210-4224752, 4223687

τρόποι εξέτασης: Να γραφούν οι προτάσεις της περιόδου στην αντίθετή τους σύνταξη (όπου αυτό είναι δυνατόν).

5μ.

Γ. Σε ομιλία που θα εκφωνήσετε στην τελετή αποφοίτησης του σχολείου σας, να υποδείξετε τρόπους και γενικότερα τη στάση ζωής που θα πρέπει να ακολουθούν οι νέοι, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις της πολυεπίπεδης κρίσης που βιώνει η ελληνική κοινωνία. (500-600 λ.)

40 μ.

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΜΟΥΣΟΥΛΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΑΒΡΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ

ΟΡΟΣΗΜΟ